MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A

A 2025

Metodika k úspěšnému zvládnutí závěrečné zkoušky pro začínající i pokročilé řidiče motocyklů všech skupin pohledem zkušených učitelů z Asociace autoškol.

Učebnici doporučujeme všem žákům, nejen z Asociace autoškol.

ASOCIACE AUTOŠKOL

GRADA®

ASOCIACE
AUTOŠKOL

Asociace autoškol ČR je významný spolek zastupující české provozovatele autoškol a školicích středisek se zájmem prosazovat zvyšování kvality poskytovaných služeb v autoškolách, dbát na dodržování dobrých mravů v hospodářské soutěži mezi autoškolami a dbát na ochranu spotřebitelů, zejména žáků autoškol, proti poškozováním jejich práv.

www.asociaceautoskol.cz

Od svého vzniku GRADA Publishing byla a také do budoucna bude průkopníkem profesionalizace nakladatelů a nakladatelské činnosti v České a Slovenské republice.

Svou roční nabídkou odborné literatury zaujímá nakladatelský dům GRADA 1. místo na českém a slovenském knižním trhu odborných publikací už od roku 1992.

www.grada.cz

Asociace autoškol ČR

MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A
2025

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 9981. publikaci

Grafická úprava a sazba: Martin Kužel
Počet stran: 136
Tisk: Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod a.s.
První vydání, Praha 2025

© Grada Publishing, a.s., 2025
Spoluautor kapitoly 5. Václav Minář
Cover Design © Martin Kužel, 2025
Cover Photo © Autoškola Novotný

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.
Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-7883-4 (ePub)
ISBN 978-80-271-7882-7 (pdf)
ISBN 978-80-271-5890-4 (print)

Asociace autoškol ČR

MOTOŠKOLA

Minimum pro žáky autoškol skupiny AM, A1, A2, A
2025

Grada Publishing

Obsah

Úvod **6**

Jak pracovat s knihou **7**

1. Příprava k jízdě **8**

1.1 Výbava na motocykl 8

1.2 Manipulace s motocyklem 10

2. Teorie jízdy **12**

2.1 Začínáme (rozdělení motocyklu dle ŘP, základy ovládání, startování, postavení na stojan) 12

2.1.1 Rozdělení motocyklů podle ŘP 12

2.1.2 Základy ovládání motocyklu 14

2.1.3 Startování 14

2.1.4 Postavení na stojan 14

2.2 Kontrola motocyklu 15

2.2.1 Provozní náplně 15

2.2.2 Pneumatiky 16

2.2.3 Řetězová sada 16

2.2.4 Elektrická výbava a osvětlení 17

2.2.5 Palivová nádrž 18

2.3 Rozjezd a zastavení 19

2.3.1 Rozjezd 19

2.3.2 Zastavení 19

2.4 Řazení rychlostí 20

2.4.1 Řazení vyšších rychlostních stupňů 20

2.4.2 Řazení nižších rychlostí 20

2.5 Průjezd zatáčkou 21

2.6 Jízda křižovatkou 22

2.6.1 Křižovatka v obci 22

2.6.2 Křižovatka mimo obec 24

2.7.1 Ovládání skútru 25

3. Metodika pro praktickou zkoušku sk. AM, A1, A2, A dle přílohy č. 7 vyhlášky č. 167/2002 Sb. **26**

3.1 Pomalé úkony 28

3.2 Rychlé úkony 32

4. Bezpečná jízda **36**
4.1 Předpoklady a podmínky bezpečné jízdy 36
4.2 Stav motocyklu 36
4.3 Stav řidiče 37
4.4 Způsob jízdy 37
4.5 Povětrnostní podmínky 38

5. Pravidla provozu na pozemních komunikacích **40**
5.1 Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích 40
5.1.1 Vymezení základních pojmů 40
5.1.2 Povinnosti účastníků silničního provozu 42
5.1.3 Jízda po pozemních komunikacích 47
5.1.4 Jízda ve zvláštních případech 58
5.1.5 Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel 61
5.1.6 Přeprava osob a nákladu 63
5.1.7 Zvláštní ustanovení pro chůzi a jízdu nemotorových vozidel 64
5.1.8 Úprava provozu na pozemních komunikacích 66
5.1.9 Řidičské oprávnění a řidičský průkaz 70
5.2 Dopravní značky (vyhláška 294/2015 Sb.) 79

6. Vyšší škola jízdy **128**
6.1 Nebezpečné situace a jejich řešení 128
6.2 Jak se starat o motorku 130
6.2.1 Před zimou 130
6.3 Vnímání, psychologie jezdce a okolí 132
6.4 Jízda v tandemu 133
6.5 Jízda ve skupině 133

Poznámky 136

Úvod

Vážení žáci autoškol, začínající motorkáři,

velmi nás těší, že jste si vybrali novou publikaci z dílny Asociace Autoškol ČR k vaší přípravě k závěrečné zkoušce pro získání řidičského oprávnění skupin AM, A1, A2 a A.

V ČR se závěrečná zkouška žadatelů o řidičská oprávnění skupiny A a jejich podskupin skládá z následujících částí:

Teoretického testu z pravidel silničního provozu (doporučujeme trénovat na www.noveotazky.cz).

Praktické jízdy s motocyklem v reálném silničním provozu, která je rozdělena na dvě části. V první části na zvláštní jízdní úkony prováděné na cvičišti a ve druhé potom samotná praktická jízda v provozu.

Asociace autoškol ČR pro vás připravila publikaci **Minimum pro žáky autoškol skupin AM, A1, A2 a A**. Tato kniha je koncipována jako ucelený přehled všech základních a potřebných informací pro získání řidičského oprávnění skupiny A a jejich podskupin **se zaměřením na začínající řidiče motocyklu**. Svojí koncepcí se jedná o unikátní publikaci na trhu pro přípravu začínajících motorkářů.

Do páté části této publikace zabývající se vybranými částmi Zákona č. 361/2000 Sb. jsme kontextově zakomponovali k jednotlivým ustanovením a paragrafům vybrané Nové testové otázky (viz www.noveotazky.cz) se kterými se žadatel setká u teoretického testu.

Vážení žáci autoškol, budoucí řidiči motocyklu, získání řidičského oprávnění na motocykl vyžaduje zodpovědnou, kvalitní a intenzivní přípravu. Věřím, že tato publikace vám bude dobrým pomocníkem a rádcem nejen při vaší výuce a výcviku, ale i po absolvování závěrečné zkoušky a získání řidičského průkazu. Doufám, že si tak najde čestné místo ve vaší knihovně.

Přeji vám příjemné studium, hodně úspěchů u závěrečných zkoušek a mnoho krásných okamžiků za řídítky vašeho motocyklu.

Za Výkonnou radu Asociace Autoškol ČR
Ing. Martin Aujezdský

Jak pracovat s knihou

Tato publikace se zaměřuje na přípravu žáků k závěrečné zkoušce nejen z pravidel silničního provozu, ale žadatelům o řidičský průkaz jistě pomůže i při vykonání praktické části závěrečné zkoušky. **V první části učebnice** se žadatel o řidičské oprávnění detailně **seznámí s vozidly skupiny A** a může se zaměřit na tzv. kontrolu vozidla před jízdou, která je součástí každé praktické části zkoušky za účasti zkušebního komisaře přímo u výcvikového vozidla. Zároveň ukazuje možný směr při výběru vhodného vybavení pro motorkáře.

Druhou a třetí část učebnice by si měl přečíst každý žadatel o řidičské oprávnění ještě **před zahájením praktického výcviku** na mototrenažeru nebo cvičné ploše. Zde se žadatel podrobně obeznámí s tzv. **Teorií jízdy**. Ta je zaměřena na základní jízdní znalosti a dovednosti při ovládání motocyklu.

V třetí části publikace žadatel o řidičské oprávnění podrobně pozná metodiku pro praktickou zkoušku všech skupin motocyklů. Zároveň je snahou připravit žáka na praktický výcvik na motocyklu se správnými návyky pro jednotlivé jízdní situace jak na cvičné ploše, tak v běžném silničním provozu.

Teorie zásad bezpečné jízdy pro jízdu na motocyklu **představí čtvrtá kapitola**. Získáním kontroly nad motocyklem a dostatečnou znalostí pravidel provozu tak navede žáka jak eliminovat případná rizika při řízení motocyklu (www.noveotazky.cz).

Úspěch u teoretické i praktické části závěrečné zkoušky zakládá **správná znalost Zákona o provozu na pozemních komunikacích č. 361/2000 Sb.** Pátou kapitolu nekoncipujeme jako pouhou kopii paragrafového znění zákona, ale vypichujeme podstatná ustanovení a paragrafy s vhodným doplněním o Nové testové otázky (viz www.noveotazky.cz).

Kniha není komplexním výukovým materiálem, slouží jako zdroj **základních informací** pro začínající řidiče motocyklu. Zároveň nechává prostor pro navazující témata a otázky, která je nutné doplnit o znalosti nabyté na učebně i při samotných praktických jízdách se zkušeným učitelem autoškoly.

1. Příprava k jízdě

1.1 Výbava na motocykl

Přilba

Ze zákona **povinná a nejdůležitější součást výbavy** každého motorkáře. Pád bez přilby může být i v nízké rychlosti fatální. Na výběr máme několik typů přileb. Nás se budou týkat především integrální, výklopné a otevřené. V každém případě **by měla přilba na hlavě správně sedět**. Při výběru může být trochu těsnější – časem se lehce vymačká. Nikdy by však neměla být volná, případně moc tlačit. **Přilbu vybírejte v obchodě s větším výběrem.** Samozřejmostí by měla být možnost si přilbu vyzkoušet. Přilby se totiž mohou lišit nejen samotnou velikostí, ale také tvarem, vnitřním materiálem a v neposlední řadě především kvalitou a cenou.

Integrální – nejvyšší bezpečnost, největší výběr, méně komfortní nasazování a sundávání.

Otevřené – vhodné především na skútr, nejvíce volnosti, skladnější než integrální nebo výklopné, nižší ochrana při pádu, hlučnost ve vyšších rychlostech.

Výklopné – kombinace integrální a otevřené helmy.

Oblečení

V dnešní době máte široký výběr oblečení na motocykl a vhodné oblečení si vybere opravdu každý na jakýkoliv stroj. Pamatujte, **že sebelepší oblečení pouze snižuje následky pádu**. Nikdy jim nedokáže plně zabránit. Zejména u nárazu do pevné překážky jsou možnosti ochrany značně omezené. **Pro začátek je vhodné zvolit textilní** oblečení vybavené chrániči v rizikových místech. V začátcích ježdění budete pochopitelně řešit cenu. Ta je u textilního oblečení obvykle nižší než u kůže, zároveň pro nás má dostatečnou úroveň ochrany v případě pádu. Další výhodou je jeho univerzálnost. Zejména motocyklové košile nebo jeansy mnohdy na první pohled nerozeznáte od obyčejných a lze v nich být pohodlně celý den. Oproti tomu kožené kombinézy nám v případě pádu sice poskytnou vyšší úroveň ochrany, ale např. na dojíždění do školy jsou nepohodlné a nepraktické.

Rukavice

V případě pádu člověk dává instinktivně ruce před sebe. Ať už tedy upadnete v jakékoliv rychlosti, vždy to odnesou ruce. **Rukavic je na trhu nepřeberné množství** a jejich výběr se bude vždy odvíjet od jejich použití. Pokud budete jezdit převážně po městě a v nízkých rychlostech, pak vám budou stačit textilní rukavice. Ty jsou skladnější a nenáročné na údržbu. Pokud se chystáte vyrazit mimo město nebo se budete pohybovat spíše rychleji, pak zvolíte kožené rukavice. **Kůže je odolnější proti prodření**, avšak potřebuje občas trochu péče.

Boty

Opomíjená součást motooblečení. Při pádu však noha často zůstane pod motocyklem. **Bota by měla vždy chránit oblast kotníku a mít pevnou špičku.** Tyto oblasti jsou v případě pádu nejvíce zranitelné. Boty opět volíme podle nejčastějšího způsobu užívání motocyklu.

Sezónní výbava

Časem zřejmě zjistíte, že jedna výbava na motocykl nestačí. **Je vhodné si pořídit oblečení, boty a rukavice jak pro jízdu za teplého počasí, tak mít i výbavu pro chladnější dny.** V jarních a podzimních dnech oceníte například pláštěnku, neboť v tomto období se rychle mění počasí.

Bezpečnost především

V poslední době **se stává hitem** mezi motorkáři použití **airbagových vest** nebo přímo bund se zabudovaným **airbagem**. Taková výbava nepatří sice k těm levným, ale **poskytuje maximální ochranu jezdce**.

1.2 Manipulace s motocyklem

Při manipulaci s motocyklem **stojíme na levé straně** motocyklu. Levou rukou držíme levé řídítko, pravou buď pravé řídítko, nebo madlo spolujezdce v zadní části motocyklu. **Motocykl by měl být vždy mírně nakloněn** na naší stranu. Druhou možností je manipulace vsedě na motocyklu. Takto lze s motocyklem bezpečně manipulovat, za předpokladu, že ze sedadla dosáhnete nohama na zem. Pokud budeme parkovat v kopci, tak parkujeme vždy směrem do kopce – když budete potřebovat couvat, tak budete couvat z kopce dolu. **Při potřebě popojet do kopce si pak můžeme pomoci motorem** a citlivou prací se spojkou (pokud ji náš motocykl má).

Autoškola 2025

Moderní učebnice a testové otázky

Václav Minář

Velmi přehledná a bohatě ilustrovaná učebnice je určena pro žáky autoškol, kteří potřebují znát pravidla provozu na silničních komunikacích, otestovat své znalosti prostřednictvím zkušebních testových otázek, včetně videootázek. Ty lze pomocí QR kódů spustit i v tištěné verzi.
Kapitoly knihy jsou členěné podle předmětů v autoškole. Snadnou navigací pomocí hmatníků najdete rychle téma, které vás zajímá – příklady křižovatek včetně vysvětlení, dopravní značky i předpisy, informace o ovládání a údržbě vozidla, o bezpečné jízdě i zdravotnické přípravě.
Obsah publikace je aktualizovaný k 10. 1. 2025. Nové, průběžně vydávané testové otázky jsou ke stažení na www.grada.cz, na stránce této knihy v sekci „Ke stažení“.

16×23 cm, 376 stran
ISBN 978-80-271-5702-0

Kupujte na grada.cz
Nakladatelský dům GRADA

2. Teorie jízdy

2.1 Začínáme (rozdělení motocyklu dle ŘP, základy ovládání, startování, postavení na stojan)

2.1.1 Rozdělení motocyklů podle ŘP

Skupina AM – minimální věk **15 let**. S touto skupinou můžete řídit dvoukolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km/h a nepřevyšující 45 km/h,

nebo tříkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí převyšující 25 km/h a nepřevyšující 45 km/h,

a čtyřkolová motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km/h.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Pokud se chcete **přihlásit do autoškoly na sk. AM** před dovršením věku **15 let, musí být na vaší žádosti** o přijetí k výuce a výcviku **ověřen podpis** zákonného zástupce (alespoň jednoho z rodičů). Ověření provedete na poště, obecním úřadě s rozšířenou působností nebo magistrátu.

Skupina A1 – minimální věk **16 let**. S touto skupinou můžete řídit lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm^3, a tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW.

Skupina A2 – minimální věk **18 let**. S touto skupinou můžete řídit motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem.

Skupina A – minimální věk **24 let**. S touto skupinou můžete řídit motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj a tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

- **Po dvou letech** praxe na **A1** můžete požádat o **doplňkovou zkoušku na A2**.
- **Po dvou letech** praxe na **A2** můžete požádat o **doplňkovou zkoušku na A** (tedy již ve 20 letech).

Doplňkovou zkouškou se rozumí **pouze zkouška z praktické jízdy**. Zkušební test z pravidel provozu neskládáte.

2.1.2 Základy ovládání motocyklu

1 - spojka / 2 - brzda / 3 - plyn / 4 - směrovky / 5 - klakson / 6 - přístroje

2.1.3 Startování

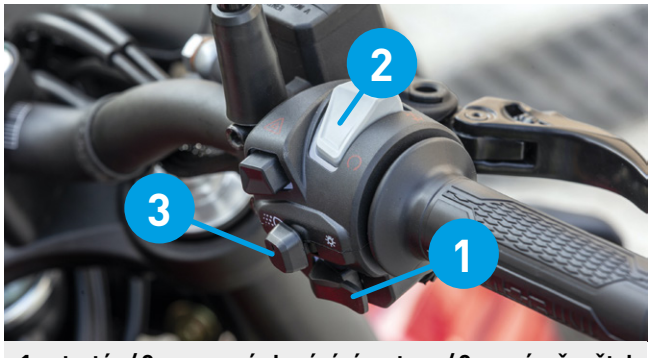

1 - startér / 2 - nouzové zhasínání motoru / 3 - vypínač světel

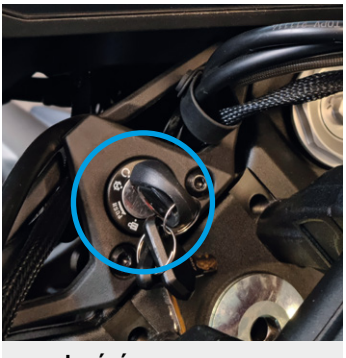

zapalování

2.1.4 Postavení na stojan

více v kapitole 3.1

2.2 Kontrola motocyklu

Dnešní moderní motocykly zpravidla **nevyžadují velké zásahy při jejich údržbě**. Je však na každém správném motorkáři, aby svůj stroj udržoval v patřičném technickém stavu. V případě, že při kontrole motocyklu **zjistíte závažnou závadu, neodkládejte její odstranění**. Pokud takový motocykl budete používat, zvyšuje se riziko nehody nebo poškození motocyklu. Při zjištění závady, kterou sami **nedokážete odstranit, se vždy obraťte na odborný servis**.

2.2.1 Provozní náplně

Mazání

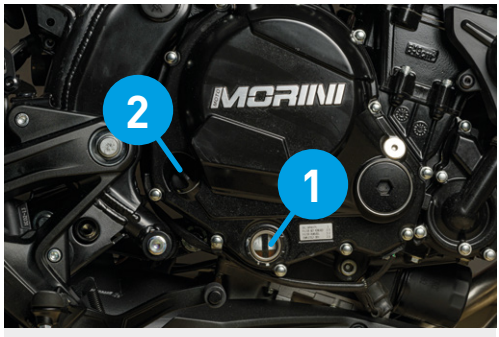

1 - olejoznak / 2 - nálevka na olej

Ne nadarmo se říká „kdo maže ten jede“. **Kontrolu mazání provádějte na nezahřátém stroji** postaveném na rovné ploše.

Chlazení

chladič

nálevka na chladicí kapalinu

V případě, že je váš motocykl chlazený pomocí kapaliny, **zkontrolujte její množství** ještě před zahřátím motoru. V případě vzduchem chlazeného motoru **udržujte v čistotě žebrování válců motoru** tak, aby se mohlo teplo správně odvádět.

Brzdy

Většina nových motocyklů je vybavena kotoučovými brzdami. Pokud je brzdová soustava v pořádku je zajištěna jejich maximální účinnost. U brzdové soustavy **zkontrolujte především množství brzdové kapaliny**. Nádobka brzdové kapaliny pro přední brzdu je vybavena kapalinoznakem s vyznačeným minimem. Pokud by se kapalina dostala pod vyznačené minimum, hrozí zavzdušnění brzdy a tím také ztráta její účinnosti. Nádobka zadní brzdy je označena ryskami s vymezením minimální a maximální hodnoty. Pokud bude hladina brzdové kapaliny nad maximálním množstvím vyznačeném ryskou, hrozí při zahřátí brzd zablokování kola!

Pro všechny provozní náplně platí: Doplňujte pouze kapaliny předepsané výrobcem motocyklu!

přední brzda + ABS

nádobka na brzdovou kapalinu

zadní brzda - nádobka

2.2.2 Pneumatiky

Provozní tlak v pneumatikách udává výrobce motocyklu. Aby byla účinnost pneumatik při jízdě zaručena, musí mít správný tlak. Kontrolujte jej před každou jízdou na nezahřátých pneumatikách. Nesprávný tlak značně ovlivňuje jízdní vlastnosti motocyklu. Zejména jízda na podhuštěných pneumatikách zvyšuje riziko nehody. Naopak přehuštěné pneumatiky zase zvyšují riziko jejich poškození.

Minimální výška dezénu pneumatik je zákonem stanovena na **1,6 mm**. Výšku dezénu zkontrolujte pomocí indikátoru opotřebení (u většiny pneumatik je indikátor opotřebení běhounu označen na hraně pneumatiky písmeny **TWI - Tread Wear Indicator**)

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

I když je výška dezénu ještě v zákonné normě je vhodné pneumatiky vyměnit **maximálně po 5 letech**. Po této době ztrácí pneumatiky svoje vlastnosti – stárnou. Na bočnici pneumatiky je vyznačen DOT kód, který označuje informace o pneumatice. Jeho poslední čtyřčíslí udává orientační datum výroby ve složení týden a rok výroby.

2.2.3 Řetězová sada

Řetězová sada je jednou z nejvíce namáhaných součástí motocyklu. Potřebuje tedy zvláštní péči. Proto pravidelně kontrolujte **průvis řetězu**.

Postup při seřízení průvisu řetězu je následující. Povolte osu zadního kola a kontra matice zajišťující seřizovací šrouby na obou stranách zadní vidlice. Je vhodné seřízení napnutí řetězu dělat s jezdcem v sedle. Správnou hodnotu průvisu řetězu udává výrobce motocyklu v manuálu. Jeho **minimální hodnota by měla být 20 mm**. Seřizovacími šrouby vycentrujte do správné polohy zadní kolo i s řetězem při dosažení minimálního průvisu tak, aby na obou stranách zadní vidlice byly rysky na stejných pozicích. Dotáhnete pojistné kontra matice a osu zadního kola. Po ujetí asi 300 km znovu průvis řetězu zkontrolujte a znovu případně dotáhněte osu zadního kola a seřizovací prvky.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Po ujetí asi 500–1000 km je zapotřebí **řetěz pravidelně čistit a mazat** speciálními přípravky k tomu určenými. Při seřizování dbejte na správný postup prací, aby nedošlo k vyosení zadního kola a tím i tzv. stopy motocyklu. Vzhledem k tomu, že je vhodnější seřízení dělat s jezdcem, budete potřebovat alespoň jednoho dalšího pomocníka.

2.2.4 Elektrická výbava a osvětlení

Před každou jízdou **zkontrolujte elektrickou výbavu a osvětlení** motocyklu. Zaměřte se na funkčnost a čistotu. Nezapomeňte na správný sklon světlometů (obzvlášť když jezdíte naložení např. s kufry nebo se spolujezdcem). Využijte návodu k obsluze motocyklu. Dbejte na správné seřízení zpětných zrcátek.

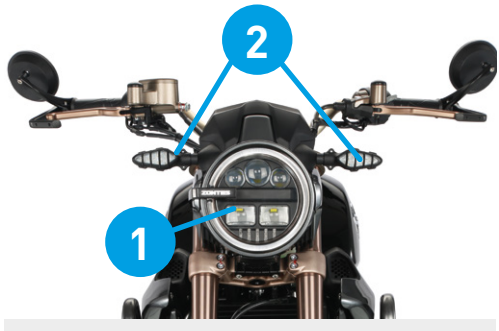

1 - světla / 2 - směrovky

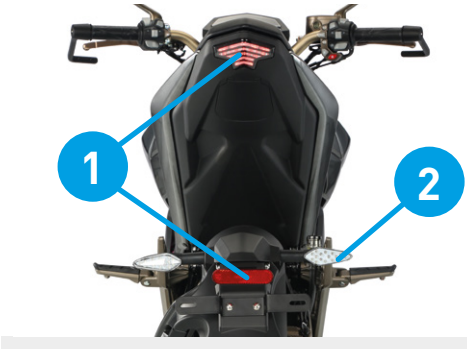

1 - světla / 2 - směrovky

přední světlo

zadní světlo

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Nejjednodušeji zkontrolujte funkčnost brzdového světla pomocí odrazu od vlastní ruky.

2.2.5 Palivová nádrž

Nespoléhejte jen na ukazatel stavu paliva a jednoduše se **podívejte do nádrže**. Zvláště u půjčeného stroje je vhodné se před jízdou skutečně přesvědčit, zda máte palivo. Pokud budete tankovat, použijte palivo doporučené výrobcem motocyklu. Při odstavení motocyklu na delší dobu, například přes zimu, nechávejte plnou nádrž. **Zamezíte tak kondenzaci** vlhkosti v nádrži a její následné korozi. Pokud je vaše nádrž z jiného materiálu než kovu např. z plastu, je naopak vhodné ji vyprázdnit a skladovat motocykl bez paliva.

2.2.6 Povinná výbava

Motolékárnička v textilním obalu dle přílohy č.12, vyhl. 153/2023 Sb. je určená pro **motocykly a skútry** a slouží k poskytnutí první předlékařské pomoci.

Obsah:

- obvaz hotový s 1 polštářkem (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800 g/m^2) – 1 ks
- obvaz hotový se 2 polštářky (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800 g/m^2) – 1 ks
- obinadlo škrtící pryžové (60 × 1250 mm) – 1 ks
- rukavice pryžové (latexové) chirurgické v obalu – 1 pár

Motolékárničkou musí být vybaveno motorové vozidlo kategorie L (motocykl), s výjimkou mopedu nebo motokola.

2.2.7 Registrační značka

Zkontrolujte **umístění, čistotu a čitelnost** registrační značky. Na RZ je také vylepena červená kontrolní nálepka z technické kontroly s **vymezením její platnosti** ve složení měsíc a rok.

Nikdy nevyjíždějte na motocyklu bez registrační značky nebo bez platné technické kontroly.

2.3 Rozjezd a zastavení

2.3.1 Rozjezd

Sejměte motocykl ze stojanu a nasedněte. Oběma nohama se dotýkejte země. **Nastartujte motor.** Levou rukou úplně zmáčkněte spojkovou páčku. Špičkou levé nohy lehce zařaďte první rychlostní stupeň. Pravou rukou na plynové rukojeti nastavte otáčky na rozjezd. K nastaveným otáčkám pozvolna povolujte levou rukou páčku spojky. Jakmile ucítíte, že motocykl chce jet (zároveň mírně poklesnou otáčky motoru), **přidržte páčku spojky na stejném místě** a počkejte, než se motocykl rozjede. Teprve potom pozvolna uvolněte celou páčku spojky. Zároveň ihned po rozjezdu dejte obě nohy na stupačky.

2.3.2 Zastavení

Pro zastavení motocyklu úplně zmáčkněte **levou rukou spojkovou páčku**. Pravou rukou lehce mačkejte páčku přední brzdy. Brzdnou sílu dávkujte přiměřeně tak, aby nedošlo k zablokování předního kola. Pro intenzívnější zabrzdění můžete použít i zadní brzdu. I zde platí **opatrně se silou**, aby nedošlo k blokaci zadního kola a následnému smyku. Pokud je váš motocykl vybaven ABS nebojte se použít silněji obě brzdy. Je vhodné si situaci aktivaci ABS a brzdění na kluzkém povrchu vyzkoušet na vhodné tréninkové ploše. Po zastavení dejte obě nohy na zem. Po stabilizaci motocyklu jej mírně nakloňte na pravou stranu tak, abyste levou nohou mohli zařadit neutrál. Po zařazení neutrálu uvolněte levou rukou páčku spojky.

poloha ruky na spojce - správně / chybně

poloha ruky na brzdě - správně / chybně

2.4 Řazení rychlostí

2.4.1 Řazení vyšších rychlostních stupňů

Každý rychlostní stupeň má svoje minimum a maximum, kterým můžete jet. Pokud tedy potřebujete řadit na vyšší rychlostní stupně **je zapotřebí nejdříve motocykl rozjet**. Pokud jste dosáhli požadované rychlosti v závislosti na optimálních otáčkách, tak levou rukou úplně zmáčkněte páčku spojky a zároveň pravou rukou úplně uberte na rukojeti plynu. Špičkou levé nohy **lehce zařaďte** požadovaný rychlostní stupeň. Po zařazení ihned pozvolně povolte levou rukou páčku spojky a zároveň plynule přidávejte pravou rukou plyn. Pokud zvládnete tuto základní souhru pohybů, můžete řadit následujícím způsobem: po zařazení rychlosti povolte spojku a plyn přidávejte o chvíli dřív tzv. řazení do plynu.

2.4.2 Řazení nižších rychlostí

Pro řazení nižších rychlostí použijte opačný postup jako při řazení vyšších rychlostí. Nejdříve uberte pravou rukou plyn a nechte motocykl zpomalovat. Teprve poté zmáčkněte levou rukou spojku, **špičkou levé nohy lehce zařaďte** požadovanou rychlost. Levou rukou plynule povolte páčku spojky. Motocykl bude tzv. brzdit motorem.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Řazení provádějte po dosažení optimálních otáček pro každý rychlostní stupeň. Řazení příliš brzy na vyšší rychlost vede k podtočení motoru (motor nemá výkon), naopak řazení v příliš vysokých otáčkách nemá žádný přínos (naopak může dojít k poškození motoru). Stejně pak při řazení na nižší rychlost v příliš vysokých otáčkách může dojít k poškození motoru nebo zablokování zadního kola. Řazení na nižší rychlost **příliš pozdě** může vést ke **zhasnutí** motoru na zařazené rychlosti.

Pro nácvik řazení jak směrem „nahoru i dolu" je zapotřebí určitého cviku. **Snažte se také poslouchat motor** vašeho motocyklu a naučte se jej správně vnímat.

2.5 Průjezd zatáčkou

Mějte na paměti, že správný motorkář **neustále sleduje situaci před sebou** na dostatečnou vzdálenost. Častou chybou začátečníků bývá strnulý pohled přímo před přední kolo motocyklu. **Naučte se pohybovat hlavou**, sledujte vše nejen před sebou, ale i kolem (můžete poté zavčas reagovat na krizové situace např. vyběhlou zvěř). Zároveň kontrolujte pohledem do zpětných zrcátek situaci za vámi. Zkrátka **musíte vědět co se kolem vás děje**. Při jízdě přímo si nechávejte prostor, nejezděte příliš u kraje.

Pro bezpečný průjezd zatáčkou je vždy zapotřebí zkoordinovat správnou nájezdovou rychlost, **pohled a zvolit správnou stopu**. Pokud potřebujete před zatáčkou brzdit, udělejte to ještě před samotným nakloněním motocyklu. **Brzděte lehce** a v přímém směru. Samotnou zatáčku projíždějte s ubraným plynem podle toho, jak moc bude „utažená". Plyn znovu lehce dávkujte už při výjezdu ze zatáčky.

Správná nájezdová rychlost do zatáčky je zásadní. Vyvarujte se tomu, abyste se s motocyklem při průjezdu zatáček dostali do protisměru (hrozí střet s protijedoucím vozidlem) nebo do kraje (hrozí vyjetí mimo vozovku).

Průjezd pravou zatáčkou

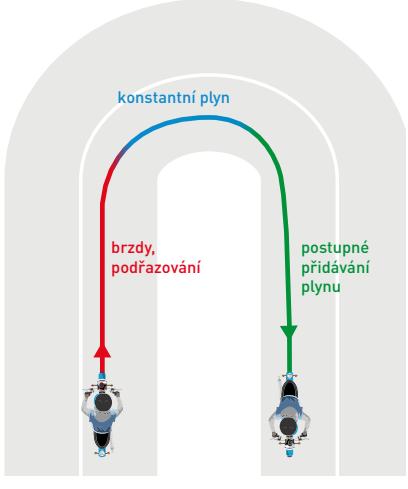

Průjezd levou zatáčkou

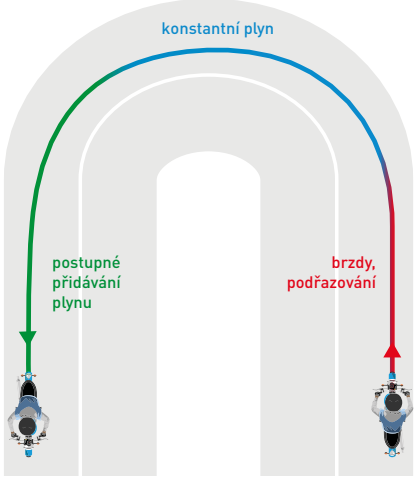

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Vždy se snažte pohledem vést motocykl až za zatáčku. Pokud bude stát za zatáčkou například nepojízdný automobil, budete moci adekvátně reagovat.

2.6 Jízda křižovatkou

Pro jízdu křižovatkou **je velmi důležité se správně zařadit** a zvolit ideální stopu pro její průjezd. I zdánlivě přehledná křižovatka může nachystat motorkáři nemalé překvapení. Pokaždé proto **sledujte provoz v celé křižovatce**. Zvláštní opatrnost dbejte na vozidla přijíždějící ze směrů, které vám mají dát přednost v jízdě. Pamatujte, že **motorkář je velmi zranitelný** na rozdíl od řidičů ostatních vozidel, kteří okolo sebe mají „spoustu plechu". Pokud některý z nich udělá chybu (nedá vám přednost) a vy o něm budete vědět, **můžete jeho chybu napravit** (vyhnout nebo zastavit). Jste tak připraveni zabránit případné kolizi.

2.6.1 Křižovatka v obci

Pokud odbočujete na křižovatce doprava, řaďte se s motocyklem co nejblíže k pravému okraji.

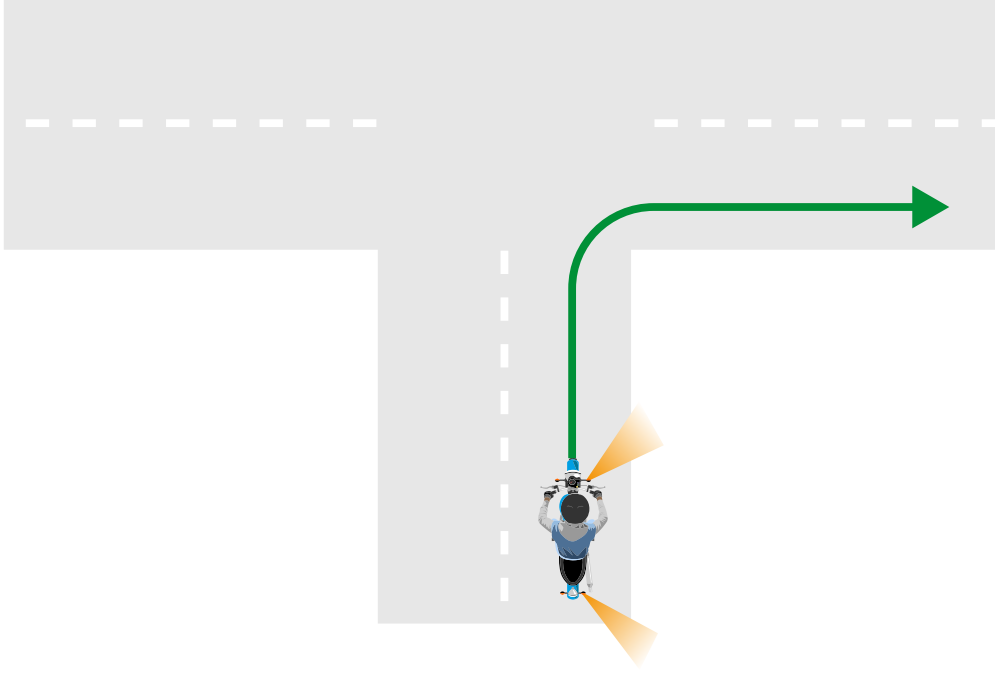

Při odbočení doleva se zařaďte co nejvíce vlevo (ke středu) ve svém směru jízdy.

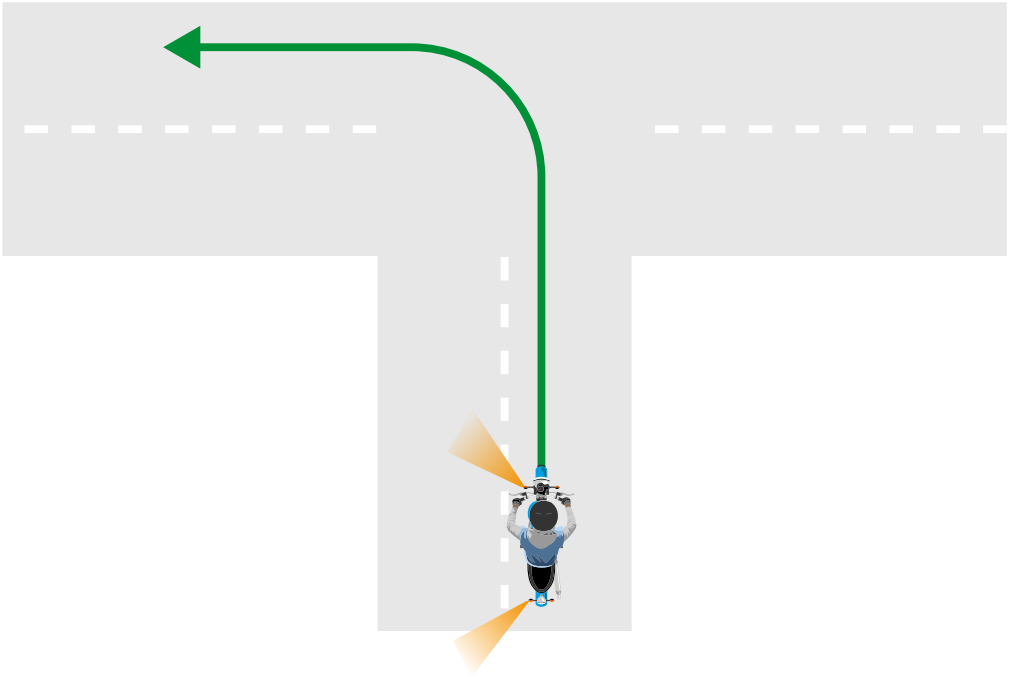

Pokud jsou pro změnu směru jízdy zřízeny odbočovací pruhy, zařaďte se do nich, co nejdříve je to možné. Vždy než samotný úkon provedete, dejte zavčas **znamení o změně směru jízdy**.

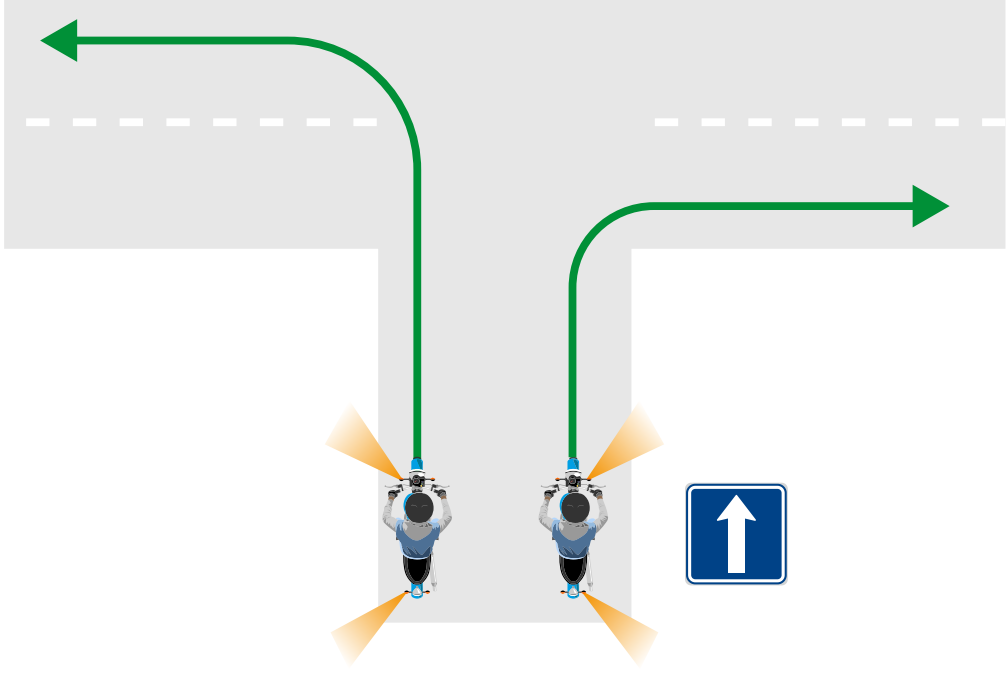

V případě jízdy **na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem** se při odbočení vpravo zařaďte co nejvíce k pravému okraji a při odbočení vlevo, co nejvíce k levému okraji.

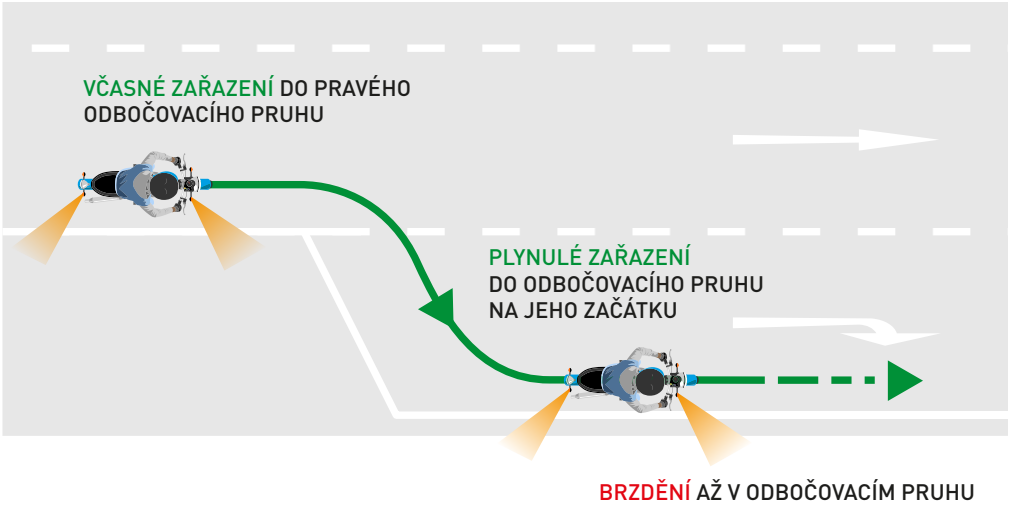

2.6.2 Křižovatka mimo obec

Když vjíždíte do křižovatky mimo obec, vždy **sledujte situaci kolem**. Nespoléhejte na to, že jste například na hlavní pozemní komunikaci. Dávejte pozor i na takové věci, které vám brání v dokonalém rozhledu (například vzrostlá tráva). Pokud vyhodnotíte hrozící nebezpečí (např. přijíždějící vozidlo z vedlejší komunikace, chodce apod.) je potřeba aktivně navazovat oční kontakt s eventuální hrozbou a být připraven na prudší brzdění.

2.7 Jízda s automatem

Mnoho začínajících motorkářů volí pro první kilometry v jedné stopě motocykl s automatem (skútr). Jízda na takovém stroji spočívá ve značné výhodě pro méně zručné řidiče. Pokud takový způsob zvolíte, **nemusíte se zabývat složitějším ovládáním** motocyklu (řazením rychlostí) a můžete se více soustředit na základní motorkářské návyky jako vedení motocyklu ve správné stopě, brzdění, naklánění motocyklu do zatáček apod. Všechny tyto úkony je zapotřebí dokonale natrénovat. Díky tomu, že motocykl „řadí za vás" můžete výše zmíněné úkony nacvičovat od prvních metrů v sedle.
Moderní motocykly s automatem skýtají tak pohodlí při delším cestování. Takové motocykly disponují motory s větším obsahem a jsou vhodné právě na dálkové jízdy.

2.7.1 Ovládání skútru

Ovládání motocyklu s automatem je velmi podobné jízdě na jízdním kole. Základem je si zvyknout na ovládání obou brzd. Přední brzda je na pravé rukojeti, zadní na levé. Některé motocykly disponují brzdami s tzv. duálním účinkem. To znamená, že pro brzdění můžete použít jen jednu páčku brzdy a při jejím větším zamáčknutím se brzdný účinek automaticky rozdělí mezi přední a zadní brzdu.

ASOCIACE AUTOŠKOL DOPORUČUJE

Je vhodné vyzkoušet více typů motocyklů. I jízda na skútru může být zábavná, pokud jej umíte správně ovládat.

MOTOZONE

Rudíkov
u Třebíče

největší výběr motocyklů na Vysočině • skladem přes 100 moto
každý týden nové motocykly • prodej i na splátky

www.motozone.cz

3. Metodika pro praktickou zkoušku sk. AM, A1, A2, A dle přílohy č. 7 vyhlášky č. 167/2002 Sb.

Následující metodika pro první část praktické zkoušky vám pomůže k jejímu úspěšnému zvládnutí. Pro nácvik jednotlivých úkonů je již zapotřebí určitých zkušeností s ovládáním motocyklu. Proto se nebojte vašeho učitele autoškoly požádat k postupnému nácviku těchto úkonů během jednotlivých etap praktického výcviku. Snadno se může stát, že základních 13 hodin výcviku vám nebude stačit. Nemějte obavy z případného dokoupení doplňovacího výcviku. Jízda na motocyklu je značně specifická činnost. Je přece důležité, abyste se sami na motocyklu cítili bezpečně a uměli ho na 100 % ovládat.

Co musíte před zkouškou absolvovat?

Především výcvik v autoškole podle zákona č. 247/2000 Sb. Než vás autoškola přihlásí na zkoušku, musíte absolvovat alespoň minimálně:

Teorie

10 hodin (skládá se z pravidel provozu, ovládání a údržby vozidla, teorie zásad bezpečné jízdy, zdravotnické přípravy a opakování).

Praxe

13 hodin jízd – pro sk. AM, A1, A2, A2.

1 hodinu praktické údržby a 4 hodiny praktického výcviku zdravotnické přípravy.

Jak to probíhá u zkoušky?

Pamatujte, že na každý jednotlivý zkušební úkon máte při závěrečné zkoušce celkem tři pokusy. Za nesplnění úkonu se považují následující chyby: převržení jednoho nebo více kuželů, šlápnutí nohou na zem (kromě manévru „stop and go"), vyjetí z vyznačeného koridoru nebo pád motocyklu. Pokud při závěrečné zkoušce s motocyklem upadnete, bude zkouška ukončena okamžitě s hodnocením neprospěl/a. Opakovací pokus nebude umožněn.

Co musíte umět?

(K § 42 odst. 5 zákona)

(1) V první části zkoušky z praktické jízdy žadatel o řidičské oprávnění prokazuje následující znalosti a dovednosti:

b) před zahájením jízdy u skupiny vozidel AM, A1, A2 a A prověřit stav pneumatik, brzd, řízení, vnějšího osvětlení vozidla, směrových světel, spínače výstražných světel, je-li k dispozici, výstražného zvukového zařízení, převodu hnací síly, například sekundárního řetězu, hnacího řemenu nebo hřídele, hladiny oleje v motoru a hladiny brzdové kapaliny, upravit si ochrannou výstroj, včetně rukavic, bot a oblečení, řádně upevnit na hlavě ochrannou přilbu a provést následující zvláštní jízdní úkony vyobrazené v příloze č. 7 k této vyhlášce, kterými žadatel prokazuje dostatečnou připravenost a schopnost samostatného ovládání motocyklu bez přítomnosti druhé osoby na sedadle spolujezdce:

1. sejmout motocykl ze středového stojanu, vést jej bez použití motoru vpřed a vzad se zatočením doleva a doprava, se zaparkováním do omezeného prostoru a postavit motocykl na středový stojan; v případě, že je motocykl vyroben pouze s podpěrným stojanem, použije se podpěrný stojan,

2. provést jízdu při nízké rychlosti zahrnující následování zkušebního komisaře rychlostí chůze v přímém směru, bezpečné otočení o 180º projetím zatáčky tvaru „U", slalom, jízdu po dráze ve tvaru „8", opakované rozjetí s jednou nohou na stupačce přesunutím druhé nohy na stupačku a zastavení s následnou oporou jednou nebo oběma nohama pro udržení stability motocyklu,

3. provést jízdu ve vyšších rychlostech zahrnující slalom v rychlosti nejméně 40 km/h a vyhýbání se překážce při rychlosti nejméně 50 km/h (u skupiny vozidel AM při rychlosti 45 km/h),

4. provést brzdění na přesnost ve stanoveném úseku z rychlosti nejméně 50 km/h, nouzové brzdění na stanovenou vzdálenost z rychlosti nejméně 50 km/h (u skupiny vozidel AM z rychlosti 45 km/h).

(2) Ve druhé části zkoušky z praktické jízdy žadatel o řidičské oprávnění prokazuje následující znalosti a dovednosti:

a) U všech skupin vozidel

1. schopnost ovládání motorového vozidla v podmínkách provozu na pozemních komunikacích, zejména zachování správného směru jízdy, řízení s ohledem na snížení spotřeby paliva a emisí, zrychlení vozidla až na vhodnou rychlost a udržování této rychlosti i během řazení jednotlivých rychlostních stupňů, jízda v zatáčkách, vjetí do křižovatky a její bezpečné projetí, přizpůsobení rychlosti vozidla při odbočování vlevo a vpravo, jízda na pozemních komunikacích v přímém směru, míjení protijedoucích vozidel, včetně úseků s omezeným prostorem, přizpůsobení rychlosti vozidla podmínkám provozu na pozemních komunikacích, zařazení se do jiného jízdního pruhu, dodržování správné vzdálenosti mezi vozidly v jednotlivých jízdních pruzích, předjíždění jiných vozidel, je-li to možné, jízda kolem překážek, například zaparkovaných vozidel, dodržování bezpečného bočního odstupu, popřípadě předjíždění jinými vozidly, odbočení na křižovatce vlevo i vpravo, odbočení mimo pozemní komunikaci, rozjezd po zaparkování, po zastavení v provozu a po výjezdu z vozovky,

2. znalost jízdy na kruhovém objezdu, přejíždění železničního úrovňového přejezdu, jízdy podél zastávek tramvají, autobusů a trolejbusů, přejíždění přechodů pro chodce, jízdy s kopce a do kopce při velkém podélném sklonu, vjezd na dálnici nebo výjezd z dálnice nebo silnice pro motorová vozidla, zařazení do pruhu s rychleji jedoucími vozidly, přejezd do pruhu s pomaleji jedoucími vozidly, průjezd dálničním uzlem a tunelem, pokud jsou takové dopravní situace v místě konání zkoušky dostupné a

3. provedení nezbytných bezpečnostních opatření při opouštění vozidla

Jaké vybavení máte mít ke zkoušce z praktické jízdy?

Vždy pamatujte na svoji bezpečnost. Už i pro praktický výcvik budete potřebovat motocyklovou přilbu a ochranné oblečení sestávající z dlouhých kalhot, přiléhavé bundy, rukavic a uzavřených bot. Je velmi vhodné pořídit si rovnou výbavu pro motorkáře. Budete přece na motocyklu jezdit i po absolvování autoškoly. Odpovídající a kvalitní výbava vám bude dobrým pomocníkem jak při vašem učení, ale i po získání řidičského průkazu. Když už jste si pořídili motocykl, nebojte se investovat do výbavy. Vrátí se vám to nejen v životnosti výbavy, ale i v její užitnosti.

3.1 Pomalé úkony

Můžeme začít:

K § 19 odst. 1 písm. b) bodu 1 vyhlášky č. 167/2002 Sb.

1.1 Sejmutí motocyklu ze středového stojanu a jeho vedení vpřed bez použití motoru se zatočením doleva, následně vzad se zaparkováním do omezeného prostoru a postavení motocyklu na středový stojan. Sejmutí motocyklu ze středového stojanu a jeho vyvedení z omezeného prostoru vpravo. V případě, že je motocykl vyroben pouze s podpěrným stojanem, použije se podpěrný stojan.

Jak na to: Mějte na mysli, že motocykl je o dost těžší než vy. Při vedení jej mějte mírně nakloněný na tělo, abyste jeho váhu měli pod kontrolou. Při couvání do „garáže" držte motocykl jednou rukou za řídítka a druhou za zadní madlo. Postavení na hlavní stojan provedete tak, že se postavíte bokem k motocyklu, nohou sejmete zvedací páku stojanu a vycentrujete váhu motocyklu na obě stojky hlavního stojanu. Zkrátka motocykl musí stát rovně. Jednou rukou držte řídítka, aby se nekřížily. Druhou rukou držte motocykl za zadní madlo. Nohou se zvažte na zvedací páce stojanu a zároveň zatáhněte směrem nahoru za zadní madlo. Ruka, kterou držíte řídítka, za ně netahá. Než se naučíte motocykl postavit na hlavní stojan, může to chvíli trvat. Až přijdete na to, že se jedná jen o souhru pohybů, máte vyhráno.

Pokud je motocykl vybaven pouze bočním stojanem, vyklopte jej a postavte na něj motocykl. Vždy udržujte stabilitu motocyklu, dokud si nejste jistí, že jej můžete pustit, aniž by motocykl spadl. Pokud by se motocykl převážil na opačnou stranu, nedržte jej. Jeho váhu stejně neudržíte, motocykl by vás stáhl s sebou a vy se můžete zranit.

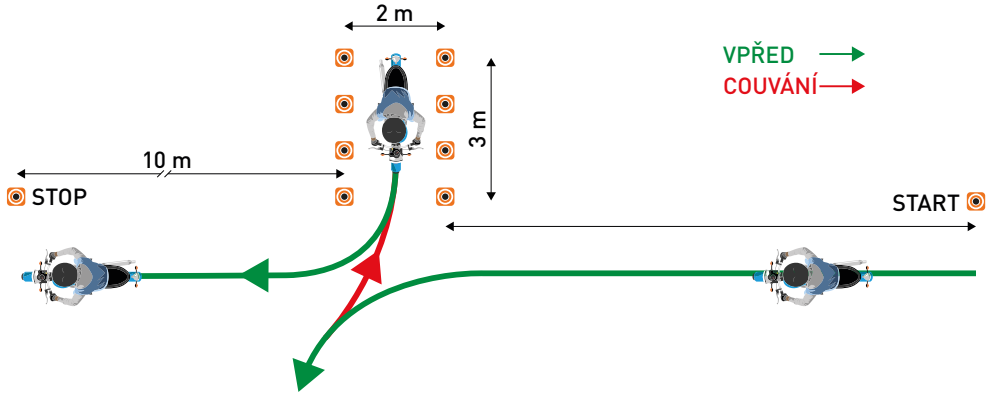

K § 19 odst. 1 písm. b) bodu 2.

2.1 Provedení jízdy při nízké rychlosti – následování komisaře rychlostí chůze cca 4 km/h v přímém směru (délka dráhy cca 12 m)

Jak na to: Pro pomalou jízdu je zapotřebí umět držet rovnováhu. Zároveň levá ruka musí pracovat v záběrovém pásmu spojky. Nezapomeňte, že při záběru spojky musí být nastavený také plyn na rozjezdové otáčky. Pokud pojedete pouze na volnoběh, hrozí zhasnutí motoru na zařazené rychlosti. Pokud jste úplnými začátečníky, můžete pomalou jízdu trénovat pomalým popojížděním na jízdním kole, abyste získali lepší stabilitu.

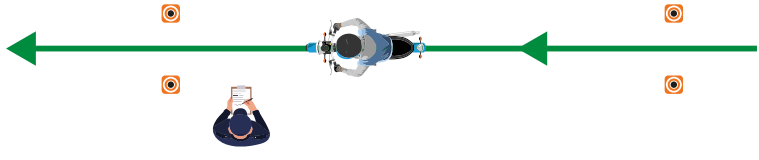

2.2 Bezpečné otočení o 180° projetím zatáčky tvaru „U“ rychlostí chůze cca 4 km/h

Jak na to: Rozjeďte motocykl a v nájezdu do zatáčky vymáčkněte páčku spojky. Pokud je nájezdová rychlost větší, můžete motocykl mírně přibrzdit. Velmi důležitý je pohled hlavou, kterou sledujte kužel, kolem kterého se budete otáčet. Při výjezdu ze zatáčky znovu povolte spojku do záběru a plynule se rozjíždějte.

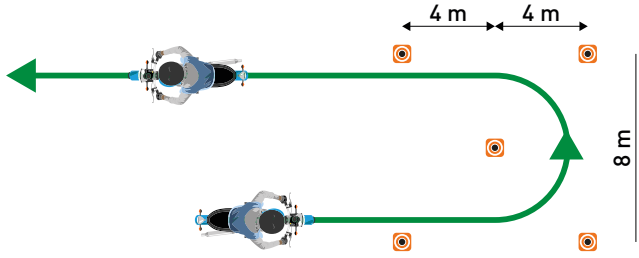

2.3 Slalom při rychlosti chůze cca 4 km/h

Jak na to: Tak jako při pomalé jízdě musí pracovat levá ruka s páčkou spojky. Rozjeďte motocykl a v nájezdu do oblouku kolem kuželu vymáčkněte spojku. Pokud je rychlost vyšší, můžete prokličkovat mezi kužely pouhým nakláněním z jedné strany na druhou. Pokud jedete pomalu, musíte po projetí oblouku kolem prvního kuželu znovu povolit spojku do záběrového pásma a v dalším oblouku ji znovu vymáčknout. Tímto způsobem projíždíte kolem každého kuželu.

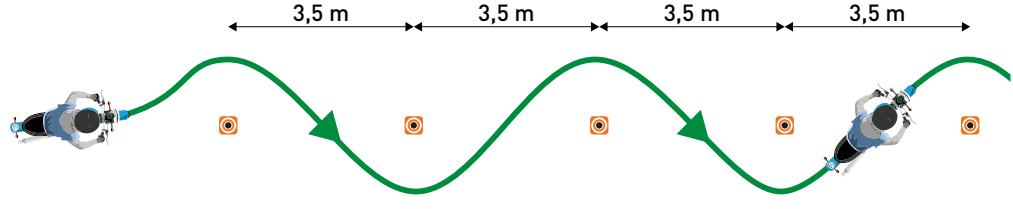

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Motoškola 2025**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.